

PREGLED DOSADAŠNJIH AKTIVNOSTI PROJEKTA "RAZVOJ EKO-ZONE NP UNA I OBOGAĆIVANJE NJEGOVE TURISTIČKE PONUDE"

vodiča kojima su dodijeljeni certifikati i 10 pripadnika Gorske službe spašavanja; nabavljena oprema za Gorsku službu spašavanja (čamci, skije, GPRS, konopci, ruksaci, šatori itd.); izrađena dokumentacija za dizajn, izradu i postavljanje turističke signalizacije i informativnih panela (4 table dobrodošlice i 50 malih znakova), te izrađena i postavljena turistička signalizacija na području Nacionalnog parka Una i table dobrodošlice na širem području Bihaća; nabavljena oprema za Info pult NP Una u Bihaću i Servis za iznajmljivanje opreme (kancelarijska oprema, 5 rafting čamaca i 25 bicikla sa sigurnosnom opremom); izrađena projektna dokumentacija za izgradnju turističke infrastrukture (piknik zone Martin Brod i Štrbački buk, osmatračnice

Projekat "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", ukupne vrijednosti 437.175 eura, kojeg financira Evropska unija iz IPA sredstava, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, ima za cilj doprinijeti razvoju BiH turizma, te jačanju postojećih temelja, unaprijeđenje sadržaja i razvoja Nacionalnog parka Una i njegove okolice, kreiranje prepoznatljive turističke ponude koristeći raspoložive resurse i resurse okolice kroz razvoj i poboljšanje turističke infrastrukture, razvoj turističkih usluga NP Una, kao i razvoj i promociju turističkog proizvoda NP Una.

Do sada je u sklopu ovog projekta realiziran veći dio predviđenih aktivnosti od kojih ćemo navesti najvažnije: povećana svijest i izgrađeni kapaciteti lokalnog stanovništva i interesnih grupa u turizmu (200 osoba) unutar Nacionalnog parka Una kroz organizaciju 26 edukativnih radionica; unaprijeđeni i razvijeni uslužni servisi kroz obuku 13 planinskih

U ovom broju donosimo:

PREGLED DOSADAŠNJIH AKTIVNOSTI PROJEKTA "RAZVOJ EKO-ZONE NP UNA I OBOGAĆIVANJE NJEGOVE TURISTIČKE PONUDE".....	1
IZVRŠENA PRIMOPREDAJA I POSTAVLJANJE PRVE INFORMATIVNO-TURISTIČKE SIGNALIZACIJE NA PODRUČJU NP UNA...	2
PREDSTAVNICI DEU U BIH POSJETILI BIHAĆ I NACIONALNI PARK UNA.	3
POSTAVLJENA TURISTIČKA SIGNALIZACIJA ZA NP UNA.....	4
ODRŽANA RADIONICA „ASPEKTI, VAŽNOST I PROVEDBA EKOLOŠKIH NAČELA U TURIZMU“	5
ODRŽANA RADIONICA NA TEMU „KAKO RAZVITI PONUDU RURALNOG TURIZMA“	6
IMPLEMENTACIJA EU PROJEKTA PREKOGRANIČNE SARADNJE "UNA-IZVOR ŽIVOTA"	6
EU PODRŽAVA IZVOĐENJE INFRASTRUKTURNIH RADOVA U NP UNA. ...	8
OPĆINA BIHAĆ I PLOD CENTAR KROZ PROJEKTE EU JAČAJU TURISTIČKE KAPACITETE	9
IZRAĐENI TURISTIČKI PAKETI NP UNA	10
EU PODRŽAVA RAZVOJ I UNAPRIJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE U NACIONALNOM PARKU UNA.	10
NAJAVA AKTIVNOSTI EU PROJEKTA NP UNA	12

Martin Brod i Štrbački buk, biciklističke i planinarske staze u dužini od 191,5 km - Nacionalni park Una i područje Plješevice, rekonstrukcija i opremanje dva planinarska doma na Klekovači i Plješevici, izgradnja kompostnog toaleta u Martin Brodu, Štrbačkom buku i Klekovači), te završeni infrastrukturni radovi na rekonstrukciji planinarskog doma na Plješevici; započeti radovi na izgradnji piknik zona Štrbački Buk i Martin Brod, te na planinarskim i planinarsko-biciklističkim stazama; započeti radovi na izgradnji osmatračnica i kompostnih toaleta na Štrbačkom buku, Klekovači i u Martin

Brodu; dodijeljeni grantovi za poboljšanje klastera pansionorskog smještaja, te izvršena dodjela namještaja i opreme (9 pružatelja usluga turističkog smještaja); završeno ispitivanje tržišta i izrađeni turistički paketi Nacionalnog parka Una.

Implementacijom projekta "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", Općina Bihać i PLOD Centar će značajno doprinijeti razvoju turizma na ovom području, a s tim i na području cijele u BiH, izgradnji imidža zemlje kao eko-avanturističke destinacije, te unaprijediti prekograničnu saradnju s nacionalnim parkovima u Hrvatskoj i šire.

IZVRŠENA PRIMOPREDAJA I POSTAVLJANJE PRVE INFORMATIVNO-TURISTIČKE SIGNALIZACIJE NA PODRUČJU NP UNA

Dana 27. 04. 2012. godine, na području Nacionalnog parka Una, na lokalitetu Gorjevac, izvršena je primopredaja informativno-turističke signalizacije koja je izrađena u sklopu projekta „Una-izvor života“, kojeg financira Evropska unija iz sredstava IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina. Ovom događaju su prisustvovali načelnik Općine Bihać, mr.sc. Albin Muslić i direktor Javnog poduzeća Nacionalni park Una, Amarildo Mulić koji su ujedno i izvršili postavljanje prvog turističkog znaka.

Glavni cilj projekta „Una-izvor života“ je zajednički razvoj i promocija izvora rijeke Une u Hrvatskoj, te vodopada Une i starog grada Ostrovice u BiH, kao jedinstvene turističke destinacije i ekonomskog prostora, kroz prekograničnu suradnju i udruživanje iskustva između svih interesnih strana u prekograničnom području gornjeg toka rijeke Une.

U okviru ove projektne aktivnosti do sada je izrađeno 40 turističkih znakova i informativnih tabli koje će biti postavljene na važnijim informativnim punktovima na području Nacionalnog parka Una. Table su informativnog karaktera, a posjetiteljima će omogućiti jednostavnije snalaženje

i boravak u Nacionalnom parku Una. Nakon toga slijedi izrada 5 informativnih panela koji će biti postavljeni na području Kulen Vakufa, Ostrovice i Martin Broda.

Projekat „Una-izvor života“ implementiraju Općina Bihać, PLOD Centar i Turistička zajednica USK u suradnji sa Zadarskom županijom, Općinom Gračac, Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem u Zadarskoj županiji, Razvojnom agencija Zadarske županije – ZADRA, Turističkom zajednicom Zadarske županije i Udrugom Una.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

PREDSTAVNICI DEU U BIH POSJETILI BIHAĆ I NACIONALNI PARK UNA

Zamjenik šefa Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, Renzo Daviddi i zamjenik šefa misije Republike Slovenije u BiH, David Brozina, su krajem maja ove godine posjetili Bihać, gdje su se sastali sa predstavnicima općinske i kantonalne vlasti, te privrednim subjektima i građanima iz ovog dijela BiH.

Svrha ove posjete bio je razgovor s predstavnicima lokalnih vlasti o njihovoj ulozi i dužnostima vezanim za proces evropskih integracija BiH, te posljedicama skorog ulaska Hrvatske u Evropsku uniju.

U sklopu ovog događaja, pomenuta delegacija je zajedno sa općinskim zvaničnicima, predstavnicima JP NP Una i PLOD Centra Bihać, posjetila područje Nacionalnog parka Una na kojem se trenutno implementira projekat "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", ukupne vrijednosti 437.175 eura, te projekat prekogranične saradnje BiH – Hrvatska, pod nazivom „Una – izvor života“, ukupne vrijednosti 421.050 eura, koje financira Evropska unija, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar.

Tom prilikom je načelnik općine Bihać, Albin Muslić, informirao goste o značaju NP Una za razvoj ovog područja, dok je o samim razvojnim planovima Nacionalnog parka Una govorio Amarildo Mulić, direktor JP NP Una. Detaljne informacije o implementaciji gore pomenutih projekata i dosadašnjim realiziranim aktivnostima prezentirala je Dinka Majanović, direktorica PLOD Centra.

Kroz pomenute projekte finansirane iz EU fondova, u NP Una je postavljena prva turistička signalizacija, opremljen info pult, nabavljena prva oprema za JP NP Una, izvršena obuka planinskih vodiča, opremljena gorska služba spašavanja, educirano stanovništvo i pružaoci turističkih usluga u NP Una, izvršene pripremne radnje za infrastrukturne radove koji se odnose na obnovu sjeverne kule na Ostrovici, te prilaznih mostova i vidikovca na slapu u Martin Brodu, a kreirani su i promotivni materijali, te se aktivno radi na izradi strategije razvoja turizma na prekograničnom području gornjeg toka rijeke Une koji će predstavljati strateški okvir za poboljšanje ekonomske situacije u graničnom području.

Predstavnici DEU su, dakle, imali mogućnost da se na licu mjesta upoznaju sa dosadašnjim rezultatima projekata koji imaju za cilj da doprinesu poboljšanju prekogranične turističke politike i upravljanju kroz povećanu suradnju i koordinaciju aktivnosti s obje strane granice, izgradnji i poboljšanju turističke infrastrukture na definiranim lokacijama, jačanju ljudskih kapaciteta sektora turizma u prekograničnoj regiji i povećanju svijesti o uvjetima života i rada u blizini zaštićenih prirodnih vrijednosti, te povećanju nivoa javne svijesti o novorazvijenom zajedničkom turističkom proizvodu.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

POSTAVLJENA TURISTIČKA SIGNALIZACIJA ZA NP UNA

Projekat "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", ukupne vrijednosti 437.175 eura, kojeg financira Evropska unija iz IPA sredstava, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, u sklopu svojih aktivnosti uključuje i postavljanje turističke signalizacije unutar Nacionalnog parka Una. Ukupan iznos sredstava raspoloživih za realizaciju ove aktivnosti je 11.806,24 eura. Od toga je 2.556,46 eura namijenjeno za izradu Studije za turističku signalizaciju, a 9.249,78 eura za izradu i postavljanje turističke signalizacije.

Nakon što je završena studija za turističku signalizaciju, raspisan je Javni poziv za izradu i postavljanje turističke signalizacije, te izvršen odabir najpovoljnijeg ponuđača. Ugovor o izradi i postavljanju turističke signalizacije je potpisan sa poduzećem Finesa d.o.o. iz Cazina.

Signalizacija uključuje 4 velike table dobrodošlice i 50 malih znakova turističke signalizacije, a mjesta obuhvaćena signalizacijom uključuju:

- Velike table dobrodošlice: Izačić, Kostela, Gorjevac i Užljebić.
- Mali znakovi turističke signalizacije: Martin Brod (manastir Rmanj, kanjon Unca, Crno vrelo i slapovi u Martin Brodu); Kulen Vakuf (stari grad Ostrovica, stari grad Havala, izvor rijeke Ostrovice i Štrbački buk); Stari grad Orašac; Piknik prostor na lokalitetu Martin Brod; Planinarske staze (Gorjevac, Ljutoč, Štrbački buk, Orašac, Mlinovi, Zirin slap, Crno vrelo, Kulen Vakuf, Čojiluk, Ostrovica, Havala); Planinarsko-biciklističke staze (Štrbački buk, Martin Brod, Kulen Vakuf); Vidikovci (Martin Brod, Doljani).

Radovi su završeni u predviđenom roku. Postavljanjem turističke signalizacije omogućeno

je pružanje turističkih informacija potencijalnim posjetiocima Nacionalnog parka Una, te njegova adekvatna promocija. Implementacijom projekata EU Općina Bihać i PLOD Centar, aktivno rade na razvoju NP Una, njegove infrastrukture, turističke ponude, promocije, kao i na valorizaciji kulturnih i prirodnih bogatstava ovog područja.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključivo odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

ODRŽANA RADIONICA „ASPEKTI, VAŽNOST I PROVEDBA EKOLOŠKIH NAČELA U TURIZMU“

PLOD Centar je krajem marta u Bihaću organizirao dvodnevnu radionicu na temu “Aspekti, važnost i provedba ekoloških načela u turizmu”. Radionica je organizirana u sklopu projekta „Una – izvor života“, kojeg financira Europska unija iz IPA sredstava, a koji za cilj ima zajednički razviti i promovirati izvor rijeke Une u Hrvatskoj i vodopade

Une i stari grad Ostrovcu u BiH, kao jedinstvenu turističku destinaciju i ekonomski prostor, kroz prekograničnu suradnju i udruživanje iskustva između svih interesnih strana u prekograničnom području gornjeg toka rijeke Une.

Radionica je bila namijenjena predstavnicima institucija, ekoloških udruženja, te poduzećima koja se bave turističkim djelatnostima na području Nacionalnog parka Una. Voditelj radionice bio je gospodin Željko Kramarić, stručnjak za izradu planova upravljanja zaštićenim područjima, uspostavu sistema posjećivanja, uključivanje javnosti u procese planiranja i obuku na polju održivog turizma, iz Hrvatske.

U okviru radionice prezentirani su osnovni principi ekološkog, ruralnog i održivog turizma kako bi se ciljnoj skupini približile komparativne prednosti regije i razvoja turizma u Nacionalnom parku Una. U praktičnom dijelu radionice, polaznici su imali priliku da rade na kreiranju turističkih proizvoda koji se baziraju na sadržajima Nacionalnog parka Una. Učesnici su znanje stečeno na ovoj radionici ocijenili veoma korisnim i primjenjivim za njihovo djelovanje u NP Una.

Projekt “Una-izvor života” implementiraju Općina Bihać, PLOD Centar i Turistička zajednica USK u suradnji sa Zadarskom županijom, Općinom Gračac, Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem u Zadarskoj županiji, Razvojnomoj agencijom Zadarske županije – ZADRA, Turističkom zajednicom Zadarske županije i Udrugom Una. Ukupna vrijednost projekta je 421.050 eura, a vrijeme trajanja je 24 mjeseca.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Europska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

ODRŽANA RADIONICA NA TEMU „KAKO RAZVITI PONUDU RURALNOG TURIZMA“

PLOD Centar je 15. i 16. maja 2012. godine u Bihaću organizirao radionicu pod nazivom „Kako razviti ponudu ruralnog turizma“, namijenjenu predstavnicima turističkih poduzeća i agencija, te udruženja koja se bave turističkom djelatnošću na području Nacionalnog parka Una i njegovog okruženja. Radionica je održana u okviru projekta „Una-izvor života“, kojeg financira Europska unija iz IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina.

Cilj radionice bio je upoznati učesnike sa procesom razvijanja ponude ruralnog turizma od momenta stvaranja ideje do njene realizacije. Voditelj radionice bio je gospodin Robert Baćac, nacionalni konzultant za agroturizam pri UNDP-u i direktor konzorcija agroturizma i ruralnog turizma Istre – Rurális, iz Hrvatske.

U sklopu radionice su prezentirani osnovni principi razvoja ruralnog i održivog turizma, kako bi se ciljnoj skupini približile komparativne prednosti regije i razvoja turizma u Nacionalnom parku Una. U praktičnom dijelu radionice, učesnici su imali priliku da kreiraju turistički proizvod koji se bazira na sadržajima ponude ruralnog proizvoda ovoga područja.

Projekt „Una-izvor života“ implementiraju Općina Bihać, PLOD Centar i Turistička zajednica USK u suradnji sa Zadarskom županijom, Općinom Gračac, Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem u Zadarskoj županiji, Razvojnom agencijom Zadarske županije – ZADRA, Turističkom zajednicom Zadarske županije i Udrugom Una.

IMPLEMENTACIJA EU PROJEKTA PREKOGRANIČNE SARADNJE „UNA-IZVOR ŽIVOTA“

Projekat „Una-izvor života“, kojeg financira Europska unija iz IPA programa, ukupne vrijednosti 421.050 eura, je projekat prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina, kojeg implementiraju Općina Bihać, PLOD Centar i Turistička zajednica USK u suradnji sa Zadarskom županijom, Općinom Gračac, Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem u Zadarskoj županiji, Razvojnom

agencijom Zadarske županije – ZADRA, Turističkom zajednicom Zadarske županije i Udrugom Una. Vrijeme trajanja projekta je 24 mjeseca.

Cilj ovog projekta je zajednički razvoj i promocija izvora rijeke Une u Hrvatskoj, te vodopada Une i starog grada Ostrovice u BiH, kao jedinstvene turističke destinacije i ekonomskog prostora, kroz prekograničnu suradnju i udruživanje iskustva

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

između svih interesnih strana u prekograničnom području gornjeg toka rijeke Une.

Do sada su u okviru projekta izvršene pripreme radnje za infrastrukturne radove koji se odnose na obnovu sjeverne kule na Ostrovici, te prilaznih mostova i vidikovca na slapu u Martin Brodu, izrađene su i postavljene table i turistička informativna signalizacija za područje Nacionalnog parka Una, izgrađena drvena ograda na turističkoj pješačkoj stazi koja vodi do izvora Une, te kreirani promotivni materijali projekta (olovke, blokovi, USB, fascikle, promotivni leci). Također su održane radionice „Aspekti, važnost i provedba ekoloških načela u turizmu“ i „Kako razviti ponudu ruralnog turizma“ namijenjene predstavnicima institucija, ekoloških udruženja, te poduzećima koja se bave turističkim djelatnostima na području NP Una i zaštićenog područja Zadarske županije, a uskoro

slijedi izrada zajedničkog strateškog dokumenta za razvoj prekograničnog turizma pod nazivom „Strategija razvoja turizma na prekograničnom području gornjeg toka rijeke Une“, koji će predstavljati strateški okvir za poboljšanje ekonomske situacije u graničnom području.

Implementacijom ovog projekta biće unaprjeđen prekogranični turizam kroz unaprjeđenu suradnju i koordinaciju aktivnosti sa obje strane granice, izgrađena i unaprijeđena turistička infrastruktura na lokacijama koje su važne za razvoj zajedničkog turističkog proizvoda „Una- izvor života“, ojačani ljudski kapaciteti u sektoru turizma u prekograničnom području, povećana svijest o uslovima života i rada unutar ili u blizini zaštićenih prirodnih područja, kao i povećana svijest javnosti o novorazvijenom zajedničkom turističkom proizvodu „Una-izvor života“.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

EU PODRŽAVA IZVOĐENJE INFRASTRUKTURNIH RADOVA U NP UNA

Projekat "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", ukupne vrijednosti 437.175 eura, kojeg financira Evropska unija iz IPA sredstava, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, obuhvata veći broj aktivnosti od kojih infrastrukturni radovi predstavljaju najzahtjevniji dio projekta. Ukupna vrijednost infrastrukturnih radova je 83.640 eura.

Nakon što je izrađena projektna dokumentacija za izgradnju turističke infrastrukture, raspisan je javni natječaj prema natjecateljsko-pregovaračkim procedurama Evropske unije i izvršen odabir izvođača infrastrukturnih radova. Po potpisivanju ugovora s odabranim ponuđačem, započeto je izvođenje radova, koje podrazumijeva:

- uređenje 7 planinarskih staza ukupne dužine 32,5 km
- uređenje 7 planinarsko-biciklističkih staza s ukupno 159 km
- izgradnju 24 osmatračnice i 2 vidikovca
- izgradnju paviljona za posmatranje

- uređenje 2 piknik zone
- izgradnju 3 kompostna toaleta
- rekonstrukciju i opremanje 2 planinarska doma.

Radovi izgradnje piknik zona i osmatračnica su predviđeni na lokacijama Martin Brod i Štrbački buk, uređenje biciklističke i planinarske staze se vrši u Nacionalnom parku Una i na području Plješevice, rekonstrukcija i opremanje planinarskih domova je na Klekovači i Plješevici, a izgradnja kompostnog toaleta će se vršiti u Martin Brodu, na Štrbačkom buku i Klekovači.

U proteklom periodu su završeni infrastrukturni radovi rekonstrukcije Planinarskog doma Plješevica, a uskoro će biti nabavljena i oprema kako bi se unaprijedili kapaciteti, te osigurao ugodniji boravak posjetiocima na tom lokalitetu.

U toku su i radovi uređenja planinarskih i biciklističkih staza na području Nacionalnog parka Una i Plješevice. Riječ je o 7 planinarskih staza ukupne dužine 32,5 km i 7 planinarsko-biciklističkih staza ukupne dužine 159 km.

Također su započeti radovi na izgradnji osmatračnica i kompostnih toaleta na Štrbačkom buku, Klekovači i u Martin Brodu, te piknik zone u Martin Brodu, dok je izgradnja piknik zone na Štrbačkom buku je u završnoj fazi izvođenja.

Infrastrukturni radovi predviđeni projektom "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude" će poslužiti kao osnova za realizaciju svih budućih aktivnosti u NP Una, a samim tim i razvoj turizma na području općine Bihać.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključivo odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

OPĆINA BIHAĆ I PLOD CENTAR KROZ PROJEKTE EU JAČAJU TURISTIČKE KAPACITETE

U okviru projekta „Razvoj eko zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude“, kojeg finansira Evropska unija, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, u četvrtak, 23.08.2012. godine, u Martin Brodu i Kulen Vakufu je izvršena je dodjela opreme i namještaja korisnicima grantova koji su prošli obuku za pružatelje usluga pansionskog smještaja na području Nacionalnog parka Una.

Primopredaju vrijedne opreme i namještaja je izvršio općinski načelnik mr.sci. Albin Muslić u prisustvu predstavnika Općine Bihać, PLOD Centra, JP NP Una, te predstavnika općinskih institucija koje djeluju na području Nacionalnog parka Una.

Ukupna vrijednost dodjeljenih grantova je 25.000 eura. Dodjelom opreme i namještaja se završila druga faza aktivnosti „Razvoj zajednice baziran na turizmu i jačanje pansionskog klastera“.

Prva faza ove aktivnosti je obuhvatila set edukacija i radionica na kojima su polaznici prošli kroz teme vezane za razvoj turističkih kapaciteta, zakonskih okvira poslovanja pansiona, izrade poslovnih planova, te srodnih tema koje su prilagođene radu i razvoju turizma na području nacionalnog parka. Po završetku prve faze otvoren je Javni poziv za dodjelu grantova za one koji su prisustvovali na najmanje 70% edukacija i radionica,

pri čemu je jedan od uvjeta bio i da se djelatnost registrira, te su se u okviru poziva i odobrenja granta registrirala 4 nova poslovna subjekta. Ukupno je odobreno 9 grantova koji su se dodijelili kroz opremu i manje zahvate na objektima, a koji će doprinijeti poboljšanju usluge i standarda smještajnih kapaciteta na području Nacionalnog parka Una.

Odabrani korisnici grantova su pružatelji pansionskog smještaja i turističkih usluga iz Martin Broda i Kulen Vakufa, koji su se odazvali na javni poziv objavljen nakon završetka svih edukacija predviđenih ovim projektom i ispunili sve uvjete propisane ovim javnim pozivom.

Korisnici grantova su sljedeći subjekti: Kuća za odmor „Dušan“ M. Reljić, Seljačko domaćinstvo „Mlinarev san“ M. Majstorović, „Una – C., V. Babić, Pansion „Saraj“ I. Handžić, Seljačko domaćinstvo „Vila Artemida“ S. Čemalović, Odmaralište „Ostrovica-Una“ I. Štrkljević, UR „Hakan“ R. Ramić, KB „Centar“ A. Topčić i UR „Sedić S“ Sedić S.

U narednoj fazi ove aktivnosti predviđeno je uvezivanje pružatelja usluga u klaster, izrada on-line sistema rezervacija, te prezentiranje njihove, kako pojedinačne tako i zajedničke ponude u turističkim brošurama i na web stranicama projekta, turističkih agencija i Nacionalnog parka Una.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihać Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

IZRAĐENI TURISTIČKI PAKETI NP UNA

U svrhu adekvatnog tržišnog pozicioniranja Nacionalnog parka Una, bilo je neophodno istražiti tržište, te na osnovu toga odrediti poziciju i marketinške strateške pravce djelovanja NP Una. Ova aktivnost je provedena u sklopu projekta "Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude", kojeg financira Evropska unija iz sredstava IPA programa, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar.

Istraživanje tržišta je obuhvatilo identifikaciju izvora informacija, istraživanje tržišnih potencijala za izradu i prezentaciju turističke ponude, te izbor ciljnih grupa i predlaganje relevantnih strategija pozicioniranja na tržištu. Nakon toga je uslijedilo kreiranje programa posjete turista, identifikacija turističkih ruta, identifikacija elemenata zajedničkog turističkog proizvoda, te kreiranje turističkih paketa.

Kao ciljne grupe su identificirani domaći i strani turisti, te osnovne i srednje škole, a na bazi

analize resursne osnove su definisani sljedeći turistički proizvodi: rafting i kajak, fly fishing, izletnici i ekskurzije, planinarenje i pješaćenje, biciklizam, kulturno-istorijsko nasljeđe, putevi AVNOJ-a, tranzitni boravak, izlet na Plitvice i konferencijski turizam.

Ponuđeni turistički proizvodi – paketi će biti integrirani u ponudu turističkih agencija i tour operatera u BiH i inostranstvu, ali i za samostalnu prodaju, posebno kroz Internet tehnologije.

Na ovaj način, te uz adekvatnu promociju NP Una, značajno će se doprinijeti razvoju turizma na području općine Bihać, izgradnji imidža Nacionalnog parka Una i cijele BiH, kao i privlačenju velikog broja turista na ovo područje. Finalni korak ove aktivnosti je izrada marketing plana, koja je u toku, te usvajanje istog.

EU PODRŽAVA RAZVOJ I UNAPRIJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE U NACIONALNOM PARKU UNA

U okviru projekta „Razvoj eko-zone Nacionalni park Una i obogaćivanje njegove turističke ponude“ kojeg finansira Evropska unija iz IPA sredstava u vrijednosti od 412.175 eura, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, trenutno se izvode sljedeći infrastrukturni radovi za jačanje turističke infrastrukture ovog područja:

- izgradnja piknik zona i osmatračnica na lokacijama Štrbački buk i Martin Brod

- izgradnja vidikovaca i ekoloških toaleta na području cijelog Nacionalnog parka Una, kao i ekološkog toaleta na rubnom području NP Una, odnosno na Klekovači.

Vrijednost infrastrukturnih radova je procjenjena na 83.640 eura. U okviru projekta je već izvršena sanacija krova Planinskog doma Plješevica, a biće nabavljena i oprema kako bi se unaprijedili kapaciteti, te osigurao ugodniji boravak posjetiocima na tom lokalitetu. Sigurnost posjetitelja

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

je povećana ranijim opremanjem i obukom Gorske službe spašavanja Bihać.

Izgradnja piknik zone na Štrbačkom buku je u završnoj fazi izvođenja, a kraj radova se očekuje krajem septembra 2012. godine. Na piknik području Štrbačkog buka biće izgrađeno 6 malih i jedna velika nadstrešnica sa pratećim mobilijarom za boravak posjetilaca i uživanje u prirodi. Na taj način će Štrbački buk dobiti neophodnu infrastrukturu koja će, obogaćena sadržajima za boravak posjetilaca na ovoj jedinstvenoj prirodnoj

atrakciji, biti centralno mjesto boravka i zadržavanja turista u Nacionalnom parku Una.

Infrastrukturni radovi se nastavljaju na području Martin Broda, gdje će biti izgrađeno 12 malih, dvije veće i jedna velika centralna nadstrešnica sa stolovima i klupama za odmor.

Obzirom da je turizam jedna od strateških grana za razvoj ovog područja, infrastruktura koja se gradi je osnova za daljnji razvoj turističkih destinacija kako Nacionalnog parka Una tako i područja Plješevice i Klekovače, te će se na ovaj način obogatiti turistička ponuda Bihaća.

Projekt implementiraju:
Project implemented by:

Općina Bihać
Bihac Municipality

Centar za promociju lokalnog razvoja
Center for promotion of local development

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

NAJAVA AKTIVNOSTI EU PROJEKTA NP UNA

Implementacija projekta „Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude“ ukupne vrijednosti 437.175 eura, kojeg financira Evropska unija iz IPA sredstava, a implementiraju Općina Bihać i PLOD Centar, je započeta u septembru 2010. godine i traje ukupno 28 mjeseci.

Sveukupni cilj projekta je doprinijeti razvoju turizma u Bosni i Hercegovini, kroz jačanje postojećih temelja, unaprijeđenje sadržaja, te razvoj Nacionalnog parka Una i njegove okoline. Fokus je stavljen na kreiranje prepoznatljive turističke ponude kroz korištenje raspoloživih resursa i resursa okoline, razvoj i poboljšanje turističke infrastrukture, razvoj turističkih usluga, te razvoj i promociju turističkog proizvoda Nacionalnog parka Una.

U proteklom periodu je realiziran veći dio glavnih aktivnosti ovog projekta, dok je u narednom periodu pažnja usmjerena na promociju i izgradnju imidža Nacionalnog parka Una kroz korištenje svih do sada proizvedenih rezultata projekta. Naredne aktivnosti projekta prema planiranoj dinamici su:

- promocija izgrađene infrastrukture NP Una
- uspostava klastera pansionskog smještaja u NP Una
- izrada web stranice NP Una koja će sadržavati informacije o klasteru pansionskog smještaja sa uspostavljenim sistemom rezervacije, turističke pakete i dr. relevantne informacije o NP Una
- izrada promotivnog materijala NP Una (katalog, brošura, mapa)
- nabavka opreme za planinarske domove na Plješevici i Klekovači (kreveti sa madracima)
- snimanje TV priloga o projektu „Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude“ i njegovim rezultatima

Realizacijom gore navedenih aktivnosti završava se implementacija projekta „Razvoj eko-zone NP Una i obogaćivanje njegove turističke ponude“, prvog projekta koji se provodi u Nacionalnom parku Una i njegovom bližem okruženju, putem kojeg će EU dati značajan doprinos razvoju ovog područja i unaprijeđenju njegove turističke ponude.

KONTAKT:

Centar za promociju lokalnog razvoja - PLOD Centar,
Ul. Muhsina Rizvića br.11, 77 000 Bihać, Bosna i
Hercegovina, Tel./Fax. +387 37 220 690
E-mail: plod@plod.ba
www.plod.ba

CONTACT:

Center for promotion of local development - PLOD Center,
Muhsina Rizvica br.11, 77 000 Bihac, Bosna &
Hercegovina, Tel./Fax. +387 37 220 690
E-mail: plod@plod.ba
www.plod.ba

Projekt financira Evropska unija
This project is funded by the EU

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključivo odgovornost Općine Bihać i PLOD Centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije./This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication is the sole responsibility of Bihac Municipality and PLOD Centre and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.